

Neukomm Gyula 1952-től 1957-ig volt a Középiskolai Matematikai Lapok felelős szerkesztője.

A második világháború után a megváltozott körülmények több embernek tették lehetővé, hogy matematikus pályát válasszanak. Ugyanekkor több diák is kezdett érdeklődni matematika iránt. Ebben nem kis része volt a *Surányi János* és *Soós Paula* által újraindított Középiskolai Matematikai Lapoknak. Ennek főszerkesztője 1949-től *Surányi János* lett. Számára az egyetemi oktatás és az akkor megalakult Bolyai János Matematikai Társulatban végzett munka túl sok elfoglaltságot jelentett és ezért felkérte Neukomm Gyulát, hogy vállalja el a felelős szerkesztői posztot.

Neukomm Gyula 1957-ben meghalt, róla szól az [1] megemlékezés. A Kemény Zsigmond Reálgymnáziumban tanított matematikát és ábrázoló geometriát. Ezt az iskolát éppen ez idő tájt „átprofilózták”: lehet, hogy ez is hozzájárult ahhoz, hogy a felkínált munkát elfogadta. Valószínűleg a mi osztályunk volt az utolsó, ahol (1945-től 1949-ig) osztályfőnök volt. Mi nagyon szerettük őt, pedig nagyon szigorú volt, de lehet, hogy éppen ezért. Azt hiszem ő is szerethetett minket, mert nagyon jó diákok voltunk. A 17 érettségizőből tizenketten mentünk egyetemre; de hát olyanok, mint *Kondor Béla* természetesen nem egyetemre ment, mert belőle festőművész lett.

Gyula, mert mi csak így hívtuk magunk közt – ezt ő is tudta – nagyon jó tanár volt. Egyszer megkérdeztük, miért nem lett „hivatásos” matematikus. Azt mondta, hogy ilyen matematikusok, mint ő, százával, ha nem is ezrével vannak, ezzel szemben ő mint sakkeladványszerző kiemelkedő. Különben erről a működéséről szól a [2] megemlékezés.

Most a fizika rovat szerkesztőbizottságát vezető *Radnai Gyula* kezdeményezésére írom ezt a megemlékezést Neukomm Gyula halálának ötvenedik évfordulója alkalmából. Igyekszem olyan dolgokat említeni, amelyek a felsorolt írásokban nem szerepeltek. Szerkesztői munkájáról sajnos nem sokat tudok, erről Lukács Ottó szólt [4]-ben. Arra emlékszem csak, hogy amikor betegágyánál meglátogattam, feküdt, ölében volt egy félféves rajztábla, azon a lapszerkesztéshez szükséges anyag. Azok, akik szerkesztői munkáját jól ismerték, ma már nem élnek. Minden bizonnyal azért kértek engem ennek a megemlékezésnek a megírására, mert a tanítványa voltam és szoros kapcsolatban vagyok a Bolyai János Matematikai Társulattal, valamint a KöMaL-lal és persze azért, mert én még élek.

Amit [3]-ban írtam, most is elmondható, nem akarom megismételni. Most visszatekintve nem is tanárnak, hanem jóbarátnak érzem. Megkövetelte a komoly munkát, ami természetesen hasznunkra vált. Pedig valahogy nem is tanította végig az egész órát. Rengeteget beszélgettünk, fontos dolgokat mesélt a világról. Azt hiszem pontosan tudta, mennyi matematikára van szükségünk, hiszen mindnyájan jó képességűek voltunk. Többször előfordult, hogy kicsengetéskor azt mondta: „van még egy kis időnk” és öt perc alatt elmondta az aznapi anyagot. Máskor viszont az egész órát végigbeszélte olyan anyagról, ami nem volt benne a tantervben, de szükséges volt. Ilyenkor azt mondta, hogy ez nem a bevezetés, csupán bevezetés a megfelelő matematikai ág bevezetésébe.

Talán az ötvenedik érettségi találkozózon történt (tehát 1998-ban), hogy elhatároztuk a még élő volt osztálytársaimmal, hogy most már találkozzunk minden évben, sőt évente kétszer is. Öten-hatan jövünk össze egy sörözőben (igaz további négy osztálytársunk, aki külföldön él, nem tud eljönni), és beszélgetünk. Beszélgetünk a jelenről, a szemünkben rossz erkölcsökről. És igen hamar szóba kerül a *Gyula*. Megállapítjuk, hogy évtizedekig abból a szemléletből éltünk, amit tőle kaptunk tudományban és erkölcsi hozzáállásban.

Jó visszaemlékezni rá!

Irodalom

- [1] Kárteszi Ferenc: *Neukomm Gyula*, KöMaL, **15.** kötet (1957), 129. oldal.
- [2] Bottlik Iván: *Száz éve született Neukomm Gyula*, KöMaL, **42.** évf. (1992), 145. oldal.
- [3] Fried Ervin: *Neukomm Gyula – ahogy bennem él*, KöMaL, **42.** évf. (1992), 145. oldal.
- [4] Lukács Ottó: *Ki volt Neukomm Gyula?* KöMaL, **43.** évf. (1993), 474. oldal.